

Vergaderjaar 2008–2009

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

EE

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 19 november 2008

De vaste commissie voor de JBZ-Raad¹ heeft in haar vergadering van 21 oktober 2008 gesproken over de (aanvullende) geannoteerde agenda van de Raadsvergadering van 24 oktober 2008. Bij een tweetal voorgelegde ontwerpbesluiten zijn in de commissie vragen gerezen, te weten over het *Ontwerpbesluit betreffende de oprichting van het Europees strafregister Informatiesysteem (Ecris)* en de *Ontwerpverordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen*. Naar aanleiding daarvan heeft de commissie de minister bij brief van 22 oktober 2008 enige vragen voorgelegd. De minister heeft op 19 november 2008 zijn reactie gestuurd.

De commissie brengt hiermee verslag uit van het aldus gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de commissie,
Kim van Dooren

¹ Samenstelling: Holdijk (SGP) Dölle (CDA), Van de Beeten (CDA), Broekers-Knol (VVD), De Graaf (VVD), Kox (SP), (voorzitter), Essers (CDA), Meurs (PvdA), Eigeman (PvdA), Engels (D66), Franken (CDA), (vice-voorzitter), Van Kappen (VVD), Peters (SP), K.G. de Vries (PvdA), Haubrich-Gooskens (PvdA), Reuten (SP), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Van Bijsterveld (CDA), Strik (GL), Lagerwerf-Vergunst (CU), Duthler (VVD), Vliegenthart (SP), Kuiper (CU) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

BRIEF AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Den Haag, 22 oktober 2008

In hun vergadering van 21 oktober 2008 hebben de leden van de commissie voor de JBZ-Raad gesproken over de (aanvullende) geannoteerde agenda van de Raadsvergadering van 24 oktober a.s. Bij een tweetal voorgelegde ontwerpbesluiten zijn in de commissie vragen gerezen, die ik u bij deze graag voorleg.

Ontwerpbesluit betreffende de oprichting van het Europees strafregister Informatiesysteem (ECRIS) overeenkomstig artikel 11 van Kaderbesluit 2008/XX/JBZ¹

Het opzetten van een Europees strafregister Informatiesysteem stuit onder de huidige voorwaarden niet op grote bezwaren van de leden van de JBZ-commissie. Deze leden onderschrijven met name het uitgangspunt dat enkel codes betreffende strafveroordelingen worden uitgewisseld als ook het feit dat de uitwisseling rechtsstreeks tussen de lidstaten plaatsvindt. Zij willen echter bij deze gelegenheid kenbaar maken dat zij ervoor willen waken, dat ECRIS in de toekomst niet alsnog wordt omgevormd tot één centraal Europees strafregister. Teneinde de ontwikkelingen te kunnen volgen verzoeken de leden van de commissie de regering om vóór 1 november 2009 verslag uit te brengen over de ervaringen die op dat moment zijn opgedaan met ECRIS, inclusief de daaraan voorafgaande pilotfase waaraan Nederland sinds juni jongstleden deelneemt.

Ontwerpverordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen²

Het is de leden van de JBZ-commissie opgevallen dat de opvattingen van de regering ten aanzien van het onderhavige voorstel de afgelopen twee jaar aanzienlijk zijn veranderd. In het BNC-fiche van maart 2006 nam de regering nog een zeer kritische houding aan, die onder meer werd ingegeven door het feit dat sinds 2003 in het kader van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht wordt onderhandeld over een mondiaal verdrag dat dezelfde materie bestrijkt als het voorliggende Commissievoorstel. Daarentegen wordt nu in de aanvullende geannoteerde agenda door de regering gesteld dat mogelijk politieke overeenstemming op dit dossier kan worden bereikt. Het is de leden van de commissie echter niet duidelijk op grond waarvan deze tournure heeft plaatsgevonden. Is aan de Nederlandse bezwaren (volledig dan wel grotendeels) tegemoet gekomen of is hier sprake van een politiek compromis? Indien dat laatste het geval is, vernemen de leden ook graag waaruit het compromis bestaat.

De leden van de commissie zijn de beantwoording door de regering met belangstelling tegemoet.

Voorzitter van de commissie voor de JBZ-Raad,
M. J. M. Kox

¹ Zie dossier 3.2.31a op www.europapoort.nl

² Zie dossier 3.2.29 op www.europapoort.nl

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de voorzitter van commissie voor de JBZ-Raad

Den Haag, 19 november 2009

Naar aanleiding van uw brief van 22 oktober jl. inzake de (aanvullende) geannoteerde agenda van de Raadsvergadering van 24 oktober 2008, moge ik als volgt antwoorden op de vragen die bij de Commissie voor de JBZ-Raad met betrekking tot twee agendapunten zijn gezeten.

Ontwerpbesluit betreffende de oprichting van het Europees strafregister Informatiesysteem (Ecris)

Ik ben verheugd te vernemen dat de leden van de JBZ-commissie de uitgangspunten van het ontwerpbesluit Ecris onderschrijven. De leden wijzen er verder op dat voorkomen moet worden dat Ecris in de toekomst zal worden omgevormd tot één centraal Europees strafregister. Verder verzoeken de leden de regering voor 1 november 2009 verslag uit te brengen over de ervaringen die op dat moment zijn opgedaan met Ecris en de daaraan voorafgaande pilotfase waaraan Nederland sinds juni 2008 deelneemt.

Evenals de commissieleden ben ik van mening dat Ecris geen centraal Europees register moet worden. Dat is ook niet de bedoeling. Ecris kan worden gezien als een verbinding (interface) tussen de verschillende nationale databanken en niet als een op zichzelf staande databank. In het ontwerpbesluit is dit uitgangspunt ook uitdrukkelijk opgenomen.

Uiteraard breng ik u graag voor 1 november 2009 verslag uit over de ervaringen met Ecris en de daaraan voorafgaande pilot. Zoals u terecht opmerkt neemt Nederland sinds juni van dit jaar deel aan deze pilot. Momenteel wordt nog gewerkt aan de technische aspecten hiervan. Het ontwikkeltraject van ECRIS kent twee fasen. De zogenaamde eerste iteratie betreft een globale applicatie die naar alle waarschijnlijkheid in januari 2009 zal worden getest. Daarop volgt een tweede iteratie waarin de bevindingen van de test worden verwerkt en verdere optimalisatie plaatsvindt. Deze zal in de loop van februari 2009 worden opgeleverd waarna het systeem eind maart in productie zal kunnen worden genomen.

Ontwerpverordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen.

Terecht merken de leden van de Commissie voor de JBZ-Raad op dat de houding van de regering in het BNC-fiche van maart 2006 over deze ontwerpverordening kritisch was en dat die houding onder meer was ingegeven door het feit dat sinds 2003 in het kader van de Haagse Conferentie voor Internationaal privaatrecht werd onderhandeld over een mondiaal verdrag dat dezelfde materie bestrijkt als het Commissievoorstel. Dat de opvattingen van de regering ten aanzien van het Commissievoorstel sindsdien aanzienlijk zijn veranderd, houdt rechtstreeks verband met het gunstige verloop van de onderhandelingen, zowel over het genoemde mondiale verdrag als over de ontwerpverordening. Voor een beeld van die ontwikkeling moge ik ook verwijzen naar de geannoteerde agenda van eerdere JBZ-Raden, onder andere die van de Raad van 5 en 6 juni 2008.

De onderhandelingen over het mondiale alimentatieverdrag met bijbehorend protocol inzake toepasselijk recht zijn op 23 november 2007 afge-

rond. De EG heeft bij de totstandkoming een grote, constructieve rol gespeeld. Inmiddels is bekend dat de Europese Commissie voornemens is in de nabije toekomst voorstellen te doen voor de ondertekening/toetreding van de EG tot zowel het mondiale verdrag als het bijbehorende protocol. Voor Nederland was cruciaal dat het toekomstige Europese instrument complementair zou zijn aan het verdrag en met name ook dat de EG geen eigen, van het protocol afwijkende regeling van het toepasselijke recht tot stand zou brengen. Deze doelstelling is bereikt. De ontwerpverordening is in de loop van de onderhandelingen op tal van punten verbeterd. In de tekst van de ontwerpverordening is thans, in plaats van een eigen regeling van het toepasselijke recht, een verwijzing naar de regels van het Haags Protocol van 23 november 2007 opgenomen. Voor het overige zijn grote delen van de verordening door het verdrag geïnspireerd of daaruit overgeschreven. In de toekomst zal het erop neerkomen dat de verordening geldt in de betrekkingen tussen EU-lidstaten, en het verdrag in de betrekkingen tussen EU-lidstaten en derde staten die partij zijn bij het verdrag.

In sommige opzichten is het mogelijk gebleken binnen de EU verder te gaan dan in de mondiale context. Zo voorziet de verordening in de afschaffing van het exequatur (verlof tot tenuitvoerlegging van de rechter van de aangezochte lidstaat) voor alimentatiebeslissingen, genomen in een lidstaat die gebonden is door het Protocol van 2007. Met betrekking tot dit element werd in de JBZ-Raad van 5 juni jl. een politiek compromis bereikt. Het Verenigd Koninkrijk is als enige lidstaat niet in de mogelijkheid de regeling van het Protocol te aanvaarden, aangezien de gerechten van dat land per traditie het eigen recht toepassen op alimentatieaanspraken. Het gevonden compromis bestaat hierin dat voor beslissingen afkomstig uit een lidstaat die niet door het Haags Protocol is gebonden, een exequaturprocedure blijft gelden naar het model van de verordening «Brussel 1» (Verordening (EG) nr 2001/44). Nederland betreurt dat andere lidstaten niet bereid waren ook voor deze beslissingen het exequatur af te schaffen, maar heeft zich bij dit compromis neergelegd. Het is immers voor Nederland, dat nauwe banden onderhoudt met het Verenigd Koninkrijk, van het grootste belang dat het Verenigd Koninkrijk in de verordening participeert.

Ik hoop de Commissie voor de JBZ-Raad hiermee naar genoegten te hebben geïnformeerd.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin